

EXPEDIENT NÚM. 22SD0028NT

Àmbit: Ciutat

INFORME TÈCNIC I JURÍDIC I PROPOSTA D'ACORD D'APROVACIÓ DEFINITIVA

Relatiu a la resolució de les al·legacions presentades durant el termini d'informació pública de l'acord d'aprovació inicial i a l'aprovació definitiva a l'Ordenança d'Ús de les Vies i els Espais Públics per a que no es pugui consumir tabac ni altres dispositius d'alliberament de nicotina a les platges de Barcelona.

1.- Antecedents

I.-L'estiu de 2021 es va dur a terme una prova pilot de declaració de platges sense fum a les platges de Sant Miquel, Somorrostro, Nova Icària i Nova Mar Bella a partir de la publicació del Decret d'Alcaldia de 26 de març de 2021. Aquesta prova pilot es va fer amb l'objectiu de protegir el medi ambient, garantir el dret de la ciutadania a gaudir d'un espai públic net i no degradat, i com a mesura per la millora la convivència ciutadana, la salut pública i la salubritat i la protecció de les persones menors d'edat.

L'estudi avaluatiu que es va realitzar durant la implementació de la prova va concloure amb uns resultats molt exitosos tant d'acceptació per part dels usuaris com de reducció de persones fumadores i per tant burilles, a les platges on no es podia fumar.

Motivats pels resultats contundents de la prova pilot i l'efectivitat de la mesura, es va proposar la modificació de l'Ordenança de l'Ús de les Vies i els Espais Públics per tal de declarar totes les platges de la ciutat "Platges sense fum".

II.-Aquesta nova regulació s'empara legalment en la previsió continguda a la Nova Llei Estatal, aprovada definitivament pel Congrés dels Diputats el 31 de març de 2022, de residus i sòls contaminats per a una economia circular, que preveu expressament que, amb l'objectiu de frenar la generació de residus a les platges i prevenir i reduir la contaminació marina, els ajuntaments poden regular la limitació de fumar a les platges i sancionar la vulneració d'aquesta limitació, d'acord amb allò establert a la Directiva (UE) 2019/904 del Parlament Europeu i del Consell del 5 de juny de 2019, relativa a la reducció de l'impacte de determinats productes de plàstic en el medi ambient, que considera els filtres de productes de tabac que contenen plàstic el segon article d'un sol ús que es troba a les platges de la Unió Europea i que estableix la necessitat de reduir l'enorme impacte mediambiental causat per aquests residus que es llencen de manera incontrolada directament en el medi ambient i de promoure mesures de diversa tipologia per a reduir el seu abocament.

III.-La Comissió d'Ecologia, Urbanisme i Mobilitat, en la sessió celebrada el 17 de maig de 2022, va adoptar el següent acord:

"(22SD0028NT) APROVAR inicialment la modificació de l'Ordenança d'ús de les vies i els espais públics de Barcelona per a l'establiment de la prohibició de consumir tabac i d'utilitzar altres dispositius d'alliberament de nicotina a les platges de Barcelona. SOTMETRE-LA a informació

Gerència d'Ecologia Urbana*Direcció de Serveis d'Assessorament Jurídic*

Avinguda Diagonal, 240 5ª planta
08018 Barcelona
<http://ajuntament.barcelona.cat/ecologiaurbana/>

pública per un termini de trenta dies hàbils, a comptar des de l'endemà de la seva publicació al Butlletí Oficial de la Província, durant el qual podrà ser objecte d'examen i al·legacions. PUBLICAR-LA també a la Gasetta Municipal i al web de l'Ajuntament. NOTIFICAR aquest acord als interessats"

IV. Que el referit acord va ser degudament notificat i publicat al Butlletí Oficial de la Província de Barcelona de data 25 de Maig de 2022, a la Gasetta Municipal i al web municipal. Que durant el referit termini (data límit, 08/07/2022 inclòs) s'han presentat les al·legacions que consten més avall i que s'adjunten a l'expedient.

2.- Tractament de les al·legacions:

I.- Que en data 8 de juny de 2022 va tenir entrada mitjançant correu electrònic dirigit a Secretaria General escrit del Grup Municipal de Valents l'Ajuntament de Barcelona i el 7 de juliol de 2022 el Grup Municipal del Partit Popular a l'Ajuntament de Barcelona va presentar escrit amb número d'entrada a registre 1-2022-0323193-1, ambdós formulant al·legacions a l'Ordenança d'ús de les vies i els espais públics per a que no es pugui consumir tabac ni altres dispositius d'alliberament de nicotina a les platges de Barcelona.

II.- Que mitjançant aquest escrit contestem a les al·legacions formulades pel Grup Municipal de Valents a l'Ajuntament de Barcelona i pel Grup Municipal del Partit Popular a l'Ajuntament de Barcelona:

PRIMERA: La modificació de l'ordenança de l'ús de les vies i els espais públics estableix la prohibició de fumar a la zona de la sorra i el mar, però exclou les terrasses de les guinguetes i tota la zona de passeig:

"Es prohibeix de consumir productes de tabac o dispositius susceptibles d'alliberament de nicotina a les platges de Barcelona. Aquesta prohibició s'aplica tant a l'espai de sorra com a l'espai de mar de les platges, com també a la Zona de Banys del Fòrum. S'exceptua d'aquesta prohibició el consum fet en l'espai ocupat per les "guinguetes-bar" de temporada instal·lades a la sorra. Aquesta excepció afecta exclusivament a la superfície d'ocupació que tinguin autoritzada com a "guingueta-bar".

Es considera doncs, que les persones fumadores ja tenen espais disponibles per poder fumar en cas de necessitat i no calen més espais reservats.

Cal tenir en compte que un dels objectius que es persegueix amb la prohibició de fumar a les platges és aconseguir una menor presència de burilles a la sorra. La Directiva (UE) 2019/904 del Parlament Europeu i del Consell de 5 de juny de 2019 relativa a la reducció de l'impacte de determinats productes de plàstic en el medi ambient destaca en relació als filtres de productes de tabac que contenen plàstic que *"són el segon article de plàstic d'un sol ús que es troba a les platges de la Unió. Es precis reduir l'enorme impacte ambiental causat pels residus ocasionats pel consum de productes de tabac amb filtres que contenen plàstic, que es llencen de manera incontrolada directament en el medi ambient. Els Estats membres han de promoure mesures de diversa tipologia per a reduir l'abocament de productes de tabac amb filtres que contenen plàstic"*. De fet, la transposició d'aquesta directiva s'ha realitzat a través de l'aprovació definitiva en data 31 de març de 2022 de la nova Llei estatal de residuos y suelos

Gerència d'Ecologia Urbana*Direcció de Serveis d'Assessorament Jurídic*

Avinguda Diagonal, 240 5ª planta
08018 Barcelona
<http://ajuntament.barcelona.cat/ecologiaurbana/>

contaminados para una economía circular. Aquesta llei inclou en el seu articulat, d'entre les mesures preventives establertes en l'Article 18, la que els ajuntaments puguin regular la limitació de prohibir fumar a les platges a través de les Ordenances Municipals així com la d'establir sancions al respecte. L'article 18.1 lletra l) diu textualment:

l) Frenar la generación de basura dispersa en el medio marino como contribución al objetivo de desarrollo sostenible de Naciones Unidas consistente en prevenir y reducir considerablemente la contaminación marina de todo tipo. Con este fin, a partir de la entrada en vigor de esta norma, los Ayuntamientos podrán regular las limitaciones de fumar y de liberar de forma intencionada globos en las playas, que se podrán sancionar en las Ordenanzas Municipales con arreglo al régimen de infracciones y sanciones de la presente Ley.

Per altra banda, en termes de salut pública, és important tenir present que l'habilitació d'espais per a persones fumadores propers d'espais lliures de fum no garanteix la protecció per l'efecte del fum ambiental del tabac. No hi ha un nivell d'exposició segura al fum ambiental del tabac. I cal recordar que les platges a l'estiu són un espai on pot haver una alta densitat de població de diferents edats, condicions, etc. i que les regulacions estan pensades per protegir a la població més vulnerable, com els infants. Les prohibicions de fumar en espais, públics o privats, on hi pugui haver-hi menors cada vegada són més extenses i assumides per més països.

A més, l'habilitació d'espais públics per a persones fumadores no contribueix a la desnormalització del consum de tabac en els espais públics. I cal recordar, que el consum de tabac és una addicció i les addiccions no es tracten habilitant espais públics oberts a tothom.

Es DESESTIMA, aquest al·legació realitzada pel Grup Municipal de Valents a l'Ajuntament de Barcelona així com la primera de les al·legacions realitzades pel Grup Municipal del Partit Popular a l'Ajuntament de Barcelona.

SEGONA: Respecte el suggeriment de prevenir el tabaquisme amb intervencions escolars, Barcelona disposa d'una àmplia oferta de programes de promoció de salut a l'escola que fomenten els hàbits saludables i contribueixen a la salut física, emocional i social de l'alumnat. L'ASPB duu a terme prevenció escolar del consum de drogues basada en evidència des de dècades: https://www.aspb.cat/documents/programes*/promocio-entorns/escoles/

El PASE.bcn és un programa de prevenció les addiccions especialment centrat en la prevenció del consum de tabac. S'adreça a població adolescent escolaritzada al 1r curs de l'Educació Secundària Obligatòria (ESO), és a dir, quan tenen de 12 a 13 anys. El programa es desenvolupa a l'aula pel mateix professorat dels centres educatius. Es recomana que tot el professorat que realitzi per primera vegada el programa assisteixi a una sessió de formació de 2-3 hores de durada que es realitza a primers de novembre de cada curs. Els Equips de Salut Comunitària de l'Agència de Salut Pública de Barcelona proporcionen assessorament continu per a la implementació del programa. <https://www.aspb.cat/documents/pase-bcn/>

En els entorns comunitaris de la ciutat també es duen a terme programes de promoció i de prevenció <https://www.aspb.cat/wp-content/uploads/2022/03/ASPB-abordatge-tabaquisme.pdf>

Es DESESTIMA aquesta al·legació.

Gerència d'Ecologia Urbana
Direcció de Serveis d'Assessorament Jurídic

Avinguda Diagonal, 240 5ª planta
08018 Barcelona
<http://ajuntament.barcelona.cat/ecologiaurbana/>

TERCERA: D'acord amb la proposta, proposem incloure en la comunicació informació sobre recursos per deixar de fumar: <https://canalsalut.gencat.cat/ca/vida-saludable/deixar-de-fumar/>. Cal recordar que s'ofereix tractament des dels CAP, els Centres d'Atenció i Seguiment a les Drogodependències i el 061, entre els principals <https://www.aspb.cat/wp-content/uploads/2022/03/ASPB-abordatge-tabaquisme.pdf>.

S'ESTIMA PARCIALMENT aquesta al·legació.

QUARTA: Respecte a la segona al·legació presentada pel Grup Municipal del Partit Popular, mitjançant la qual es demana afegir una nova lletra h) a l'apartat 1 de l'article 63, incorporant "tret de les excepcions recollides en el mateix article", cal remarcar que al no acceptar-se la primera de les seves al·legacions, aquesta segona no tindria raó de ser.

Es DESESTIMA aquesta al·legació.

3.- Fonaments jurídics

Règim jurídic aplicable i procediment administratiu

En relació amb el règim jurídic i procediment aplicable a tots els tràmits a realitzar posteriorment, des de la seva admissió a tràmit fins a l'aprovació definitiva de la modificació normativa, cal dir que aquests venen establerts als articles 108 i següents del ROM i 11.1e) de la Carta Municipal de Barcelona, aprovada per la Llei 22/1198, de 30 de desembre (en endavant CMB); a l'article 129 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del Procediment Administratiu Comú de les Administracions Públiques (LPACAP) i, a l'article 64 de la Llei 26/2010, del 3 d'agost de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya.

Tràmits de participació, consulta pública, informació pública i publicitat

La CMB recull el preceptiu procés participatiu respecte a la participació ciutadana, i en els seus reglaments de desenvolupament, regulen els canals de relació entre la ciutadania i l'Ajuntament de Barcelona, amb la intenció de facilitar i promoure aquesta participació en els processos de presa de decisions polítiques i en la gestió dels serveis i els assumptes d'interès municipal.

S'estableix que s'han d'impulsar de manera preceptiva processos participatius. Aquests supòsits són, amb ocasió de l'aprovació de plans d'actuació municipals i plans d'inversions municipals, plans sectorials o territorials que tinguin una afectació especial, perquè signifiquen més de 100 milions d'euros d'inversió, instruments de planejament general, llevat que el seu àmbit territorial faci referència a una única parcel·la o a un àmbit inferior a 10.000m², i també dels plans d'usos d'àmbit de districte o de ciutat o dels plans especials dels quals sigui l'ordenació d'infraestructures que no derivin d'una previsió de planejament general i Ordenances i reglaments municipals de rellevància ciutadana especial. Resta exceptuat, quan es tracti de modificacions puntuals d'ordenances i reglaments.

En atenció a l'anterior es va portar a terme el procés participatiu relatiu a la modificació de la present Ordenança del que es va elaborar informe de participació que obra a l'expedient.

Gerència d'Ecologia Urbana*Direcció de Serveis d'Assessorament Jurídic*

Avinguda Diagonal, 240 5ª planta
08018 Barcelona
<http://ajuntament.barcelona.cat/ecologiaurbana/>

Tanmateix i d'acord amb allò establert a l'article 133 de la LPACAP amb l'objectiu de millorar la participació de la ciutadania en el procediment d'elaboració de normes, amb caràcter previ a la modificació, s'ha dut a terme una consulta pública, a través del portal web de l'Ajuntament de Barcelona, amb l'objectiu de recollir l'opinió de la ciutadania i organitzacions més representatives potencialment afectades per la modificació de la norma.

En aquest context però cal dir que adquireix rellevància el tràmit d'informació i audiència als interessats previst a l'article 49 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les Bases del Règim Local, en concordança amb els articles 52.2.d) i 178 del Decret Legislatiu 2/2003 de 28 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei Municipal i de règim local de Catalunya. I en els mateixos termes, l'apartat 153 de les Directrius per a l'elaboració de les normes municipals relatiu a la informació pública i a l'audiència.

I, òbviament, amb la previsió continguda a l'article 112 del ROM en relació amb el tràmit d'informació pública dels projectes normatius per un termini de 30 dies on s'estableix a que més dels anuncis establerts per aquesta legislació, el text normatiu es difondrà a través de la web de l'Ajuntament.

No obstant, cal dir que de conformitat amb l'article 10. d) de la Llei 19/2014, de 29 de desembre, de Transparència accés a la informació i bon govern (DOGC 31/12/2014) relatiu a la transparència en les decisions i actuacions de rellevància jurídica s'ha de publicar en el portal de transparència: " Les memòries i els documents justificatius de la tramitació dels projectes o avantprojectes normatius, els diversos textos de les disposicions i la relació i valoració dels documents originals pels procediments d'informació pública i participació ciutadana i per la intervenció dels grups d'interès, si escau dels projectes normatius tramitats a l'Ajuntament de Barcelona."

En els mateixos termes es pronuncia l'apartat 141 de les Directrius per a l'elaboració de les normes municipals, relatiu a la participació ciutadana en l'elaboració de les normes municipals, en compliment dels principis de govern obert abans referits, cal publicar a la seu electrònica o al web municipal la versió inicial de la modificació de la norma i la documentació que l'acompanya, juntament amb l'estat de la tramitació, a l'efecte que les persones puguin trametre llurs propostes i suggeriments abans del tràmit d'audiència i d'informació pública.

Tanmateix, l'apartat 147 sobre la garantia de publicitat activa, disposa que a partir del 2016, en compliment de les obligacions de transparència, han de ser objecte de publicació a la seu electrònica o al web municipal la modificació normativa en les seves diverses versions, les memòries, els informes i si s'escau, la valoració de les contribucions fetes amb ocasió de la participació ciutadana. En compliment de l'esmentat anteriorment l'expedient complet de la present modificació es va publicar al portal de transparència de l'Ajuntament de Barcelona.

Durant el termini d'informació pública, s'ha presentat el escrit d'al·legacions que consta relacionat en aquest informe.

Documentació

Com a annex al present informe s'adjunta el text íntegre de la modificació de l'Ordenança a sotmetre a l'aprovació definitiva del Plenari del Consell Municipal, previ dictamen de la CEUIM;

Gerència d'Ecologia Urbana
Direcció de Serveis d'Assessorament Jurídic

Avinguda Diagonal, 240 5ª planta
08018 Barcelona
<http://ajuntament.barcelona.cat/ecologiaurbana/>

text íntegre que, en aquest cas, no ha estat modificat, de tal manera que la norma manté el seu sentit, estructura i contingut inicialment aprovat.

Competència de l'òrgan

Previ dictamen per la Comissió competent , l'acord sobre aprovació definitiva en tot cas, al Plenari del Consell Municipal (articles 12 i 113 ROM, 11.1.e) CMB).

Per tot això exposat s'eleva a l'òrgan competent la següent,

PROPOSTA D'ACORD

Primer.- RESOLDRE les al·legacions formulades durant el període d'informació pública de l'aprovació inicial de la modificació de l'Ordenança d'ús de les vies i els espais públics per a l'establiment de la prohibició de consumir tabac i d'utilitzar altres dispositius d'alliberament de nicotina a les platges de Barcelona, acordada per la Comissió d'Ecologia, Urbanisme, Infraestructures i Mobilitat en sessió de 17 de maig de 2022, d'acord amb l'informe de resposta d'al·legacions de data 11 de juliol de 2022 que obra a l'expedient a efectes de motivació.

Segon.- APROVAR-LA definitivament d'acord amb el text articulat que consta a l'expedient.

Tercer.- PUBLICAR el present acord així com el text íntegre de l'Ordenança, en el Butlletí Oficial de la Província, en la Gasetta Municipal i en el web de l'Ajuntament.

Quart.- NOTIFICAR aquest acord als interessats amb trasllat del text de la modificació i de l'informe resposta d'al·legacions trasllat del text de la modificació i de l'informe de resposta de les al·legacions.

Cristina Vila Rutllant
Directora
Barcelona Cicle de l'Aigua
Medi Ambient i Serveis Urbans

CRISTINA VILA
RUTLLANT -
[Redacted]
(AUT)

Firmado digitalmente por
CRISTINA VILA
RUTLLANT - DNI
[Redacted]
Fecha: 2022.07.11
11:56:49 +02'00'

Frederic Ximeno Roca
El Gerent de Medi Ambient i Serveis Urbans

**Ajuntament
de Barcelona** FREDERIC XIMENO ROCA -
[Redacted]
2022.07.11 13:21:12 +02'00'

Sara de Roa López
Secretaria Delegada Accidental d'Ecologia Urbana

SARA CRISTINA
DE ROA LOPEZ -
[Redacted]
Ajuntament
de Barcelona
2022.07.11
13:26:11 +02'00'